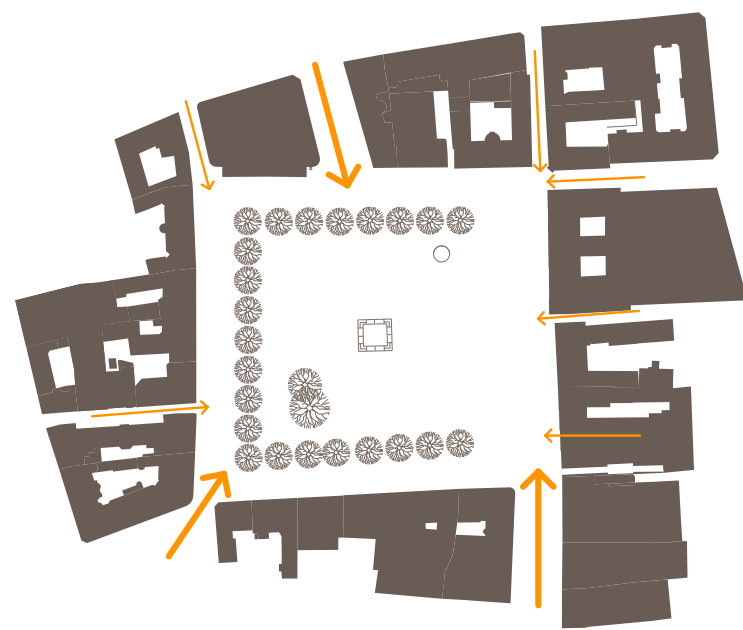
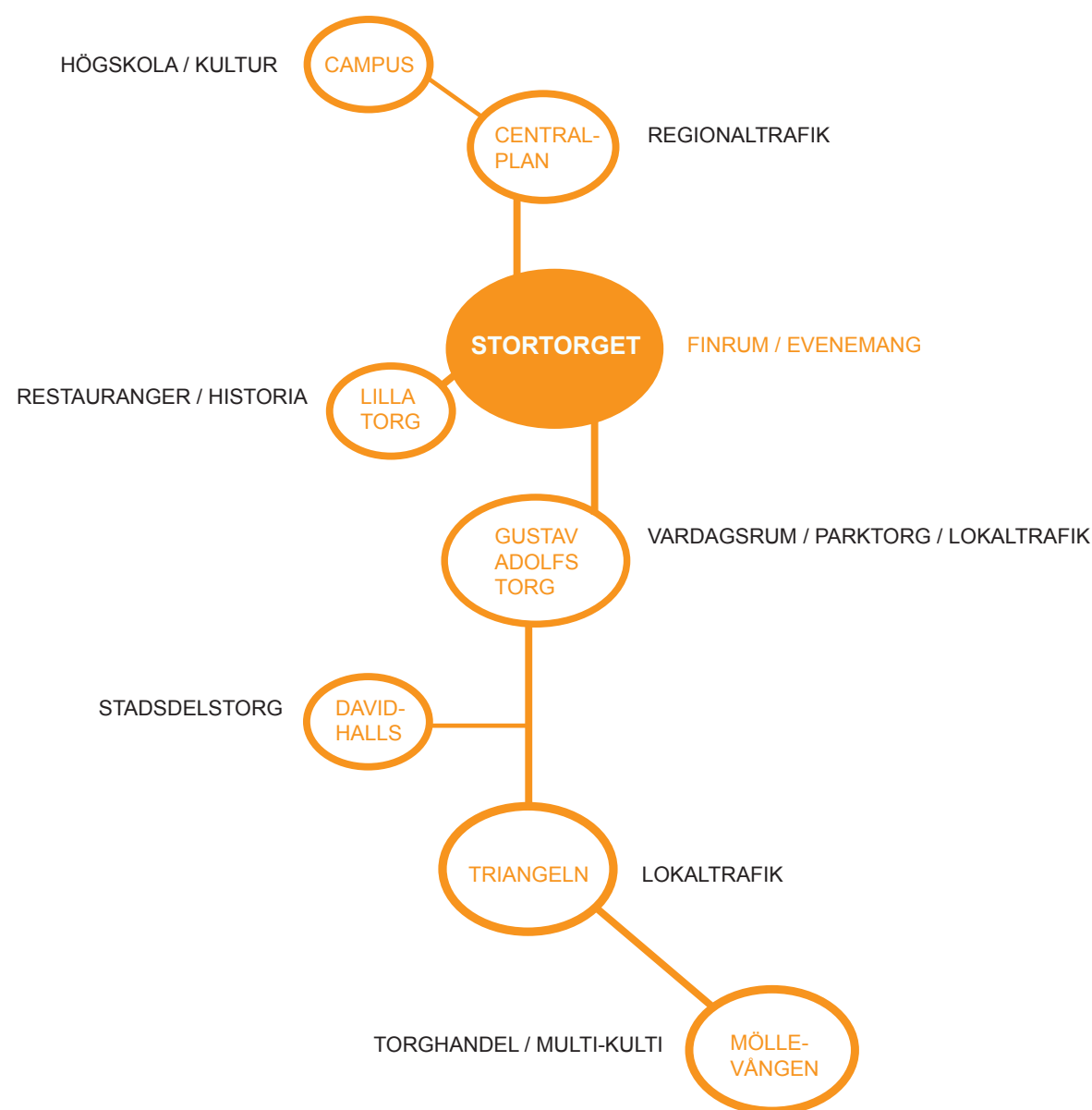
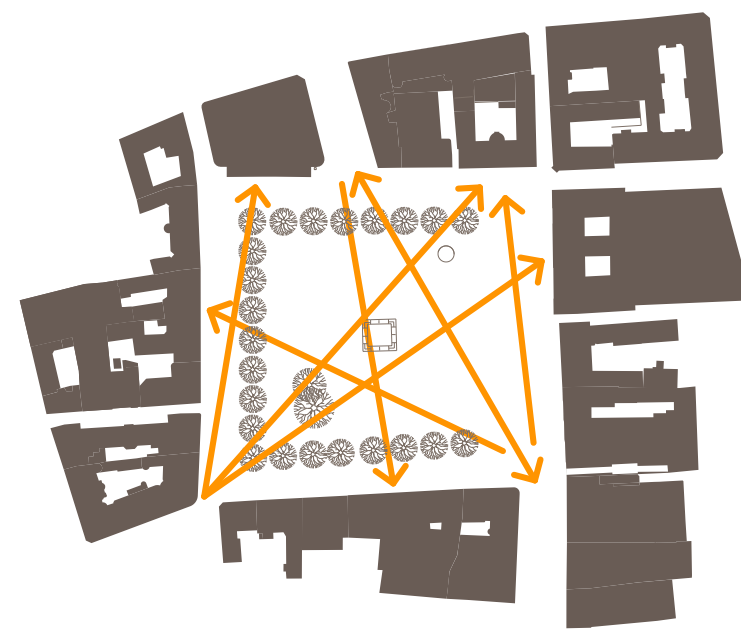

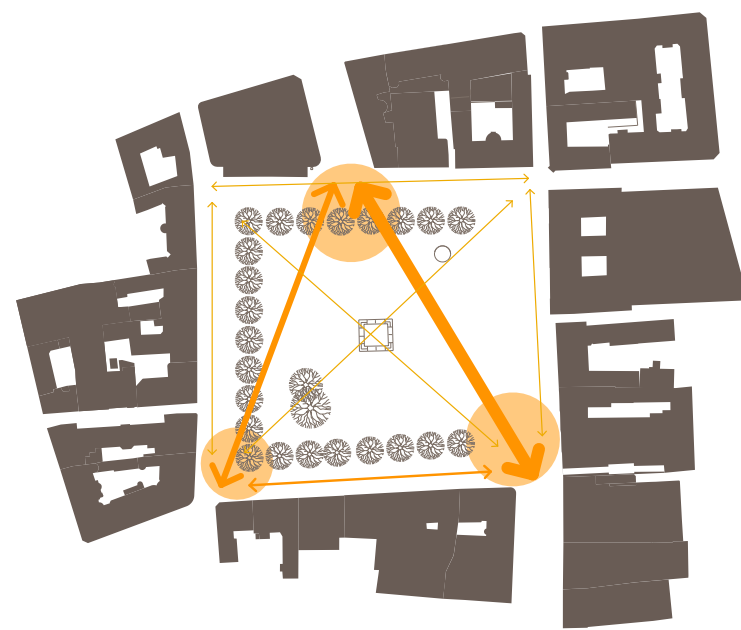
Perspektiv från Hamngatan

Angöring / Entréer

Siktlinjer

Flöden / Tyngdpunkter

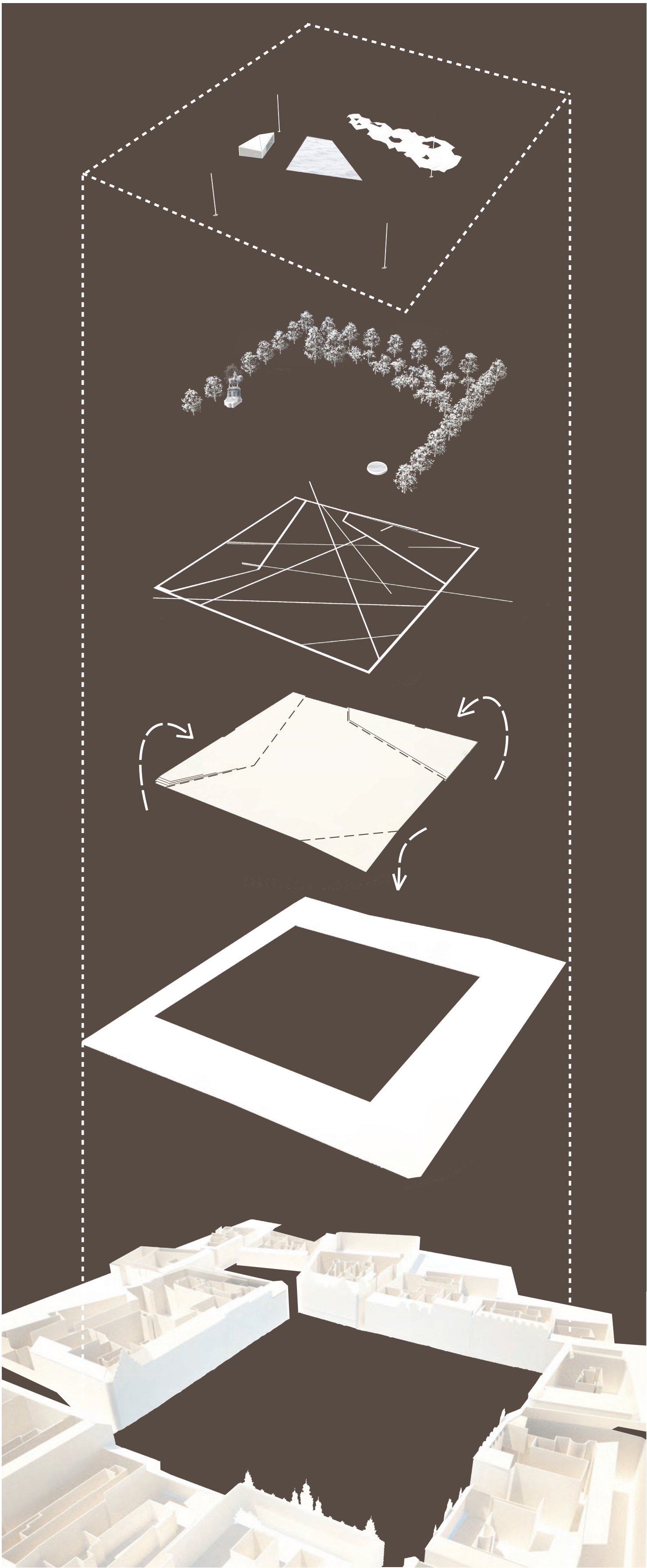
Vision

Stortorget är en speciell plats på många sätt. Man slås av storleken, av vidden, av rymden. Längs torget löper en svit av väl sammanhållna fasader. Byggnadernas storlek, deras höjd och dignitet skapar tillsammans med torgets förhållandevis trånga in- och utgångar ett mycket tydligt stadsrum. Tydligheten förstärks av det direkta mötet mellan torgets yta och fasaderna. Med undantag för delar av den norra och västra sidan är det inget som stör detta möte. Stortorget ligger i en väl genomtänkt stadsrumssekvens med Lilla torg, Gustav Adolfs torg och de sammankopplande gågatorna som främsta exponenter. Med den pågående stadsutvecklingen i Västra Hamnen och förnyelsen runt stationen kommer denna sekvens dessutom att få en välkommen fortsättning norrut. Stortorget är bland det första man möts av vid ett besök i Malmö, i vart fall om man kommer per fot från stationen, vilket många gör. Det är lite som en stor vestibul, en entréplats där man gärna vill känna sig välkommen, omhändertagen och få en överblick - en sammanfattning av vad staden har att erbjuda, vad som är på gång.

Många Malmöbor och besökare upplever nog Stortorget av idag som en ganska ödslig plats. En plats som ligger i träda, i väntan på olika aktiviteter. Det stora torget skapar både möjligheter och svårigheter. Vårt förslag vill ta vara på dynamiken, möjligheterna i det öppna stadsrummet och samtidigt skapa en annan slags nivå, en nivå där Stortorget kan erbjuda andra typer av värden. Går det att kombinera dessa två poler? Vi tror det. Förslaget syftar till att skapa en rik och mänsklig miljö full av möjligheter och rumsligheter utan att för den skull tappa greppet om torgrummet som en helhet. Ett torg som fungerar även då det inte är fullt av folk. Ett torg som man vill stanna upp på, inte bara passera. Ett torg som kan erbjuda en mängd olika aktiviteter som speglar staden i hela sin komplexitet. Att gestalta ett torg handlar mycket om att lösa behov, det handlar om att skapa förutsättningar, riktlinjer och en organisering av stadens liv. Ett skickligt gestaltat torg lever dessutom kvar i minnet genom de upplevelser det genererar. Vårt förslag tar utgångspunkt i Stortorgets kvaliteter idag, förfinar dem och adderar ytterligare dimensioner som handlar om samtida aktiviteter, historia och representation.

Huvudprinciper

Stortorget innehåller tre delar. Ramen som utgörs av husen, en passepartout och en tavla. "En representativ ram med en tydlig passepartout vilken lyfter fram tavlan med sitt sammansatta innehåll" - så skulle förslaget kort kunna sammanfattas. Passepartouten är en ca 30 meter bred bård av stenhållar som spänner runt hela torget. Det är en presentabel, elegant yta som sörjer för god tillgänglighet, en enkel hantering av angöring och lastning till fastigheter samt skapar goda möjligheter för uteserveringar och annan butikverksamhet att nyttja torgets yta. Befintliga träd, de friväxande platanerna, har använts som en klammer i ramen. Mellan träden arrangeras en möbleringszon med bänkar, papperskorgar och cykelplatser. Passepartouten med sin stenhällsgördel lyfter också fram torgytans unika och konsekventa möte med fasaderna, det som är mycket av Stortorgets identitet idag och som genom förslaget förädlas. De anslutande gatunätets materialitet bygger mycket på smågatstenen som modul. Vi vill att kontrasten ska kännas omedelbart när man beträder Stortorget - stenhållarna andas monumentalitet, det är en *plats* man kommit till!

Paviljong
Flexibelt tak
Vattenkonst
Mulitstolpe

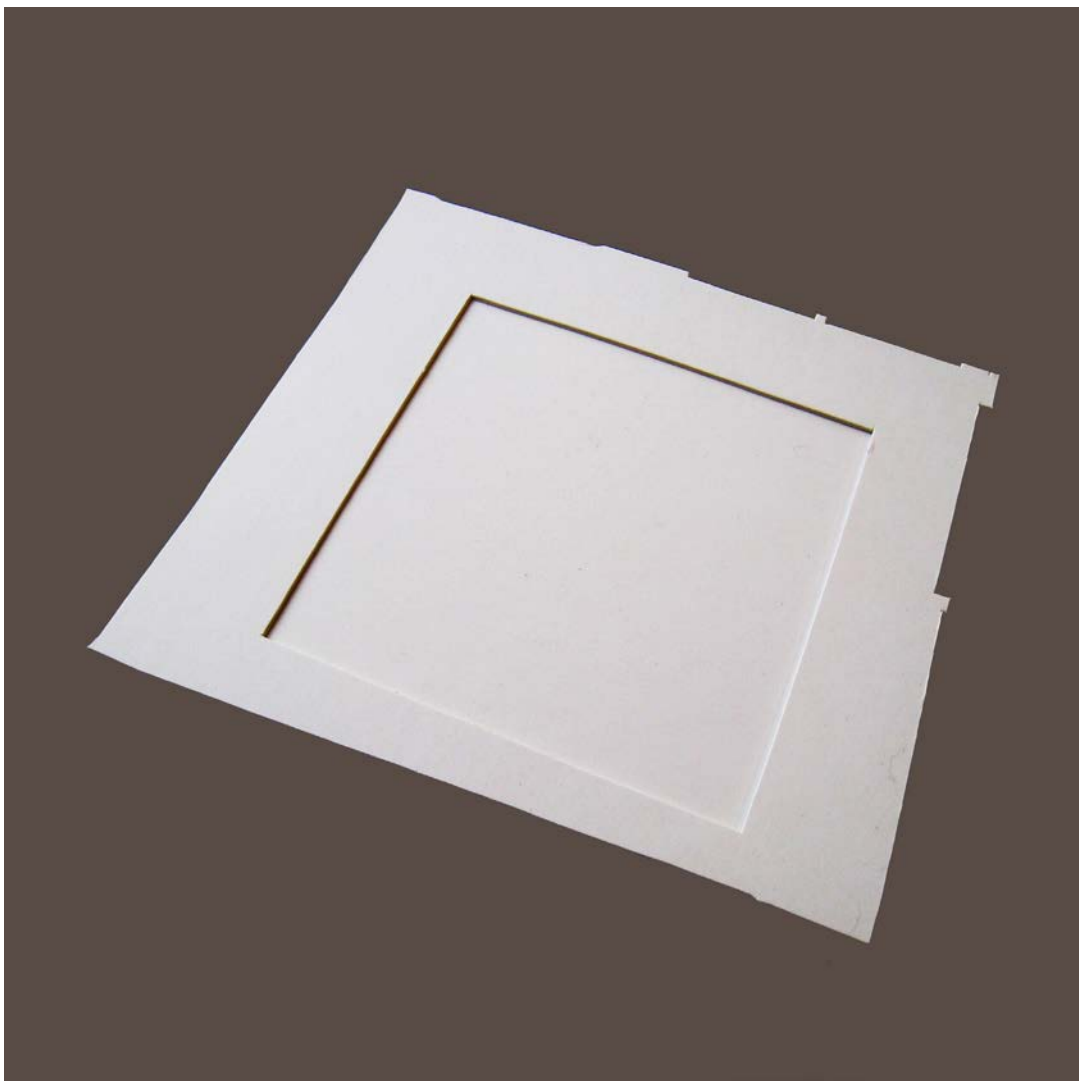
Träd
Ryttarstatyn
Torgbrunnen

Linjer

Vikningar

Passepartout

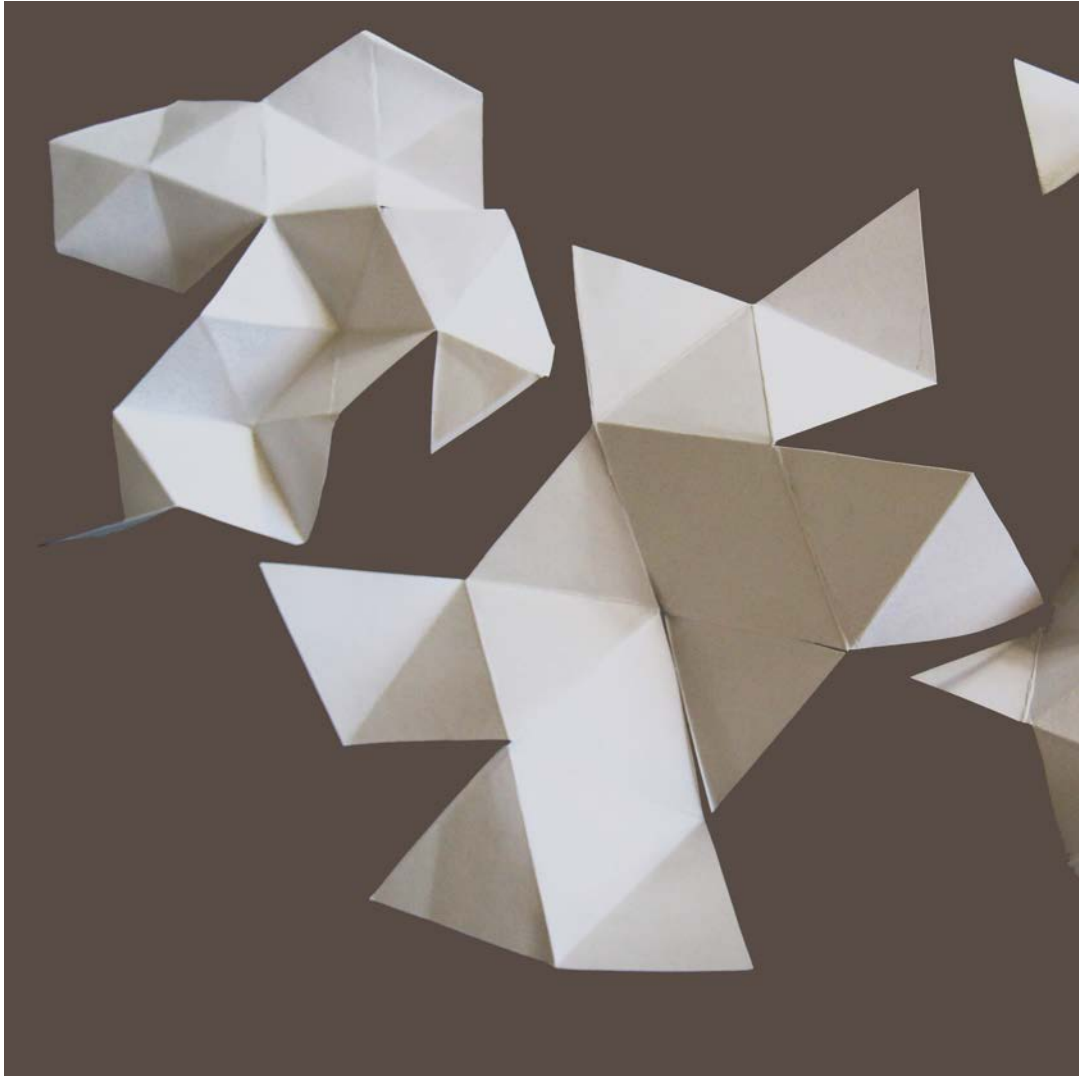
Fasadliv

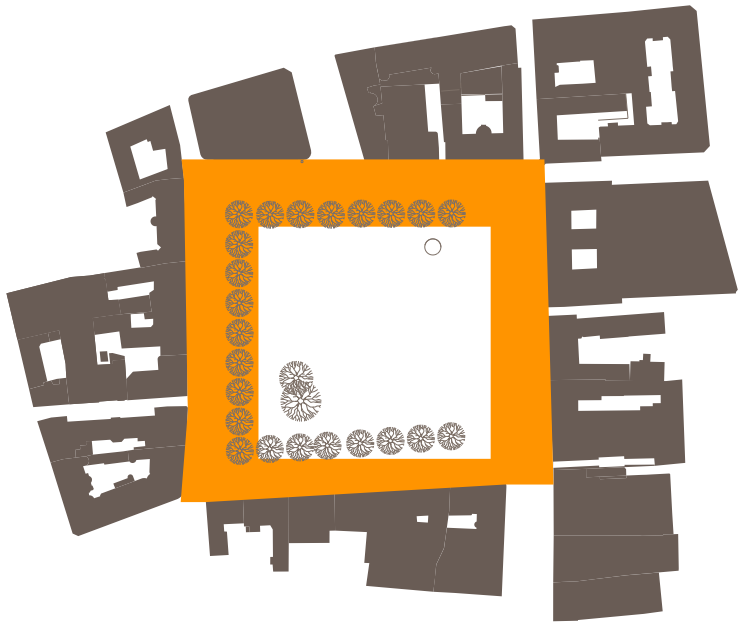
Koncept: Passepartout

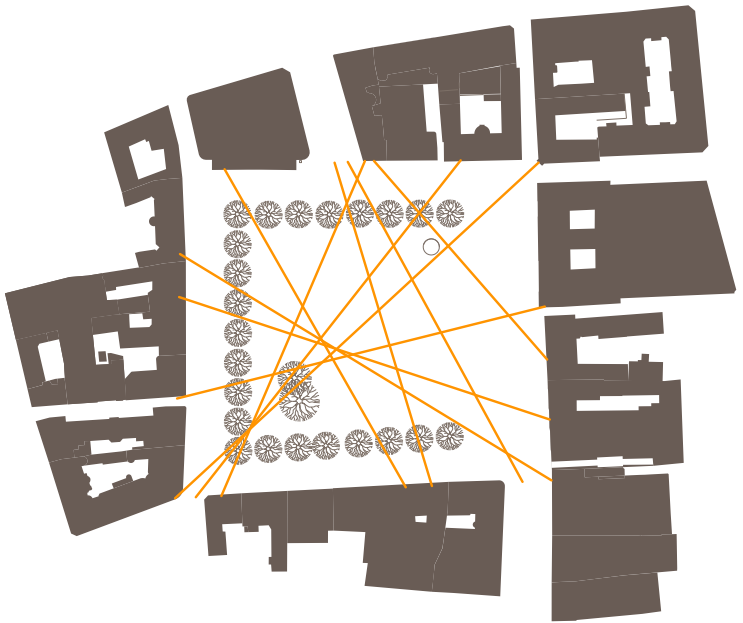
Koncept: Tavlans vikningar

Koncept: Rymdfackverk och lektya

Passepartout / Gata

Linjer

Ytor / Vikningar

Paviljong och flexibelt tak

Innehållet, själva "tavlan" beskriver en annan detaljeringsgrad, och rymmer en annan komplexitet. Tre rörelser i torgets yta organiserar olika typer av aktiviteter i tavlan. Rörelserna består av vikningar i en slags klipp- och skärteknik där de två större ytorna är upphöjda och den minsta ytan närmast Rådhuset är en nedskuren triangel. Idén med de upphöjda delarna är sprungna ur de begränsningar kulturlagret under torget skapar med tydliga restriktioner i schaktdjup. Upphöjningarna medger nya trädplanteringar, de hanterar utrymmen för diverse teknik som el- och vattenuttag, de skapar en intimitet i det stora torgrummet - platser för uppehålle och aktivitet. Vikningarna med sin jämna lutningar anger, till skillnad från en traditionellt upphöjd yta, en dynamik, en typ av förflyttning som främjar flexibilitet och skapar en intresseväckande rörelse på torget. Man kan också betrakta vikningarna som ett samtida tillägg till torgets kulturlager - en överlagring av modern teknik och aktivitet. Vikningarna hanterar vidare tillgänglighetsaspekter – de skapar många varianter till vila, till olika sittplatser på torget (sittplatser längs kanterna i varierande höjder). Ramperna är integrerade naturligt i formgivningen och tar hänsyn till begrepp som universell utformning.

Vikningarna och dess platåer/nedsänkningar har olika funktioner:

1. Den upphöjda delen i väster har en intim karaktär med aktiviteter som delvis knyter an till Lilla torgs händelser. Här föreslås en mindre

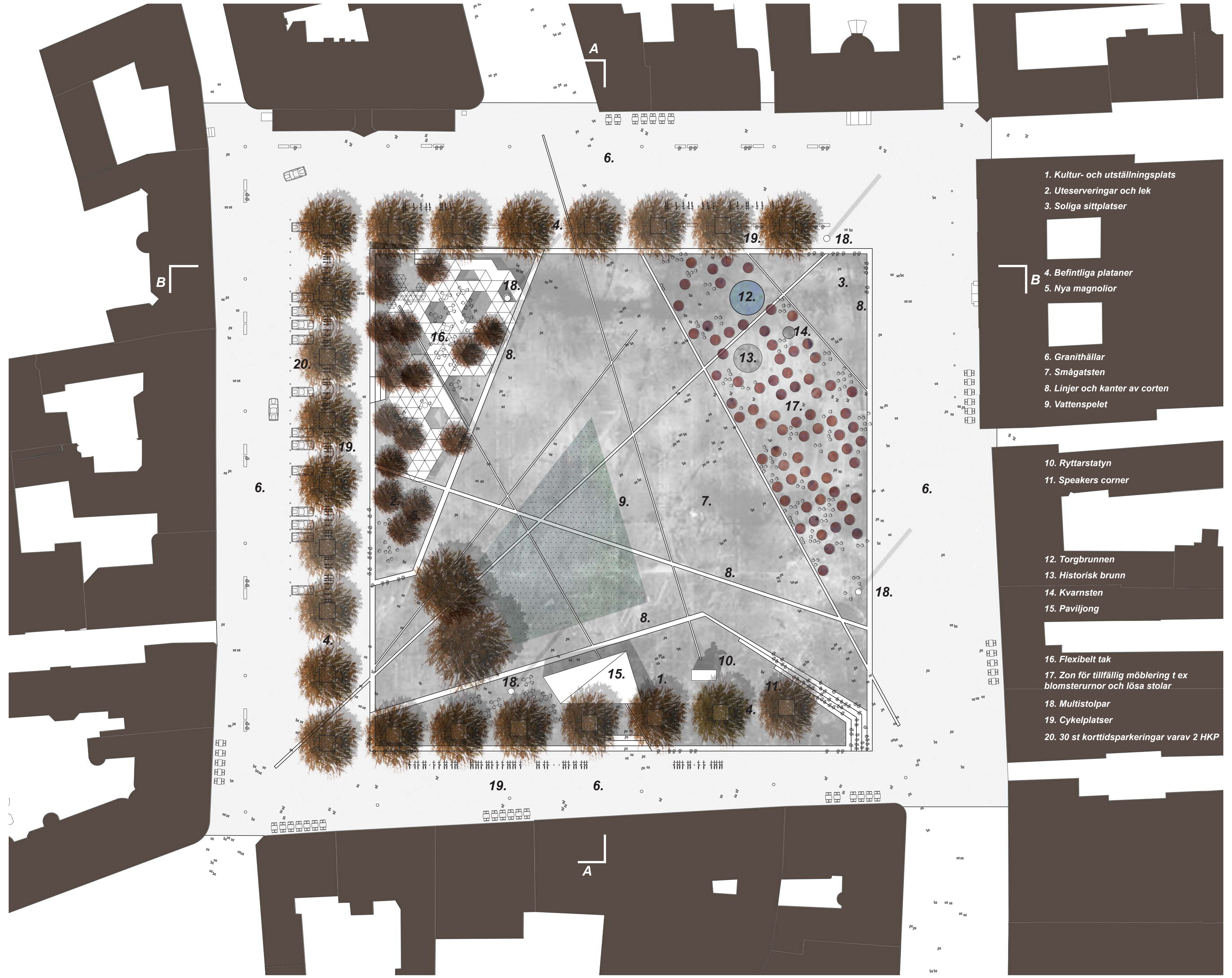
paviljong, ett café, och olika lekredskap som står bland dungar av Magnoliaträd. Cafébygganden kan adderas med ett temporärt tak, som hänger under trädkronorna (med träden uppskjutande i öppningar). Taket är en "lättkonstruktion" - ett rymdfackverk klätt med halvtransparent väv, som lätt kan demonteras. Rymdfackverkets tringelformer är tänkt som en formmässig förlängning av den vikta marken. Ibland - vissa säsonger - finns det bara mindre delar, och ibland är det större och kan rymma en hel bokmarknad eller liknande. Konstruktionen kan även utnyttjas vid större evenemang – t.ex. den årligt förekommande kräftskivan där hela strukturen kan vandra ut på den fria torgytan om behovet så kräver. Lekfunktionerna inordnas under samma formparadigm som taket och marken. De är placerade fritt under träden och kan till exempel bestå av element av plast eller glasfiberarmerad betong.

2. Den södra platån är utställnings- och scenytan. Här sker det välkomnande, direkta mötet med Stortorget. Staden kan här arrangera temporära utställningar, marknadsföra olika typer av evenemang och informera om aktuella händelser i staden. Det är en plats lämpad för tillfälliga uppträdanden. Mitt i siktlinjen från Hamngatan är Karl X Gustav placerad. Vi har valt att flytta statyn söderut i Hamngatans siktlinje för att skapa en större, flexibel mittyta på torget. Sittgördeln, trappan till den gamle, är i förslaget bortplockad och statyn har endast kvar sin höga piedestal. Förflyttningen ger kungastatyn en värdig, men

mindre dominerande placering. På platån finns vidare en byggnad; en informations- och utställningspaviljong. Byggnaden inrymmer också en offentlig toalett, som kan nås även när paviljongens verksamhet håller stängt. Den befintliga underjordiska toaletten kan utnyttjas för att gömma undan skrymmande tekniska installationer som behövs på torget. Pumpar för vattenanläggningen kan placeras här liksom aggregat och kylanläggningar för isbanan.

3. Slutligen, den lilla nordöstra vikningen har en historisk återkoppling som en samlingsplats - Tingsplatsen - vid Rådhuset. Det är en nedtryckt del som skapar en dynamisk pendang till de två upphöjda vikningarna. Här, i bästa solläge, arrangeras rikligt med sittplatser. Schakt är möjligt i denna del av torget där det tidigare grävts för stora ledningspaket.

Linjeringen: Vår analys av Stortorget gav upphov till ett antal linjer som hade sin utgångspunkt i befintliga siktlinjer, förekommande rörelsemönster samt linjer som företräder olika historiska riktningar. Linjerna beskrev en mönstring som kändes intressant både ur ett funktionellt och historiskt perspektiv och mönstret i sig var spännande som form. Mönstret renodlades och i förslaget förekommer tre typer av linjer. Siktlinjerna representeras av 30 cm breda band i metall, rörelsestråken – ledlinjestråken - av 50 cm band och de historiska riktningarna som här beskriver gamla gatudragningar av 70 cm band.

1. Kultur- och utställningsplats
2. Uteserveringar och lek
3. Soliga sittplatser
4. Befintliga plataner
5. Nya magnolior
6. Granithällar
7. Smågatsten
8. Linjer och kanter av corten
9. Vattenspelet

10. Ryttarstatyn
11. Speakers corner
12. Torgbrunnen
13. Historisk brunn
14. Kvarnsten
15. Paviljong

16. Flexibelt tak
17. Zon för tillfällig möblering t ex blomsterurnor och lösa stolar
18. Multistolpar
19. Cykelplatser
20. 30 st kortidsparkeringar varav 2 HKP

Illustrationsplan skala 1:400 (A1)

Detaljer

Stortorgetets huvudmaterial är sten. I passepartouten förekommer en flammad, ljus stenhäll i fallande längder och bredder. Tavlians innehåll består av kontrasterande, mörkare smågatsten - 1/3 återvunnen rödaktig och svart sten från torget och 2/3 ny smågatsten. Den nya och gamla stenen blandas slumpvis så att en melering uppstår. För att lösa en bra tillgänglighet inom tavlians arrangeras dessutom stråk med sågad smågatsten. Torgets andra huvudmaterial är cortenstål. Corten förekommer som materialskiljare mellan passepartouten och tavlians, i linjerna, trappor samt som kontur kring de vikta ytorna. Cortenet fungerar färgmässigt bra mot Rådhuset och de äldre byggnaderna mot torget. Det uppstår även fina skiftningar i metallen efter regn och banden är användbara som ledstråk.

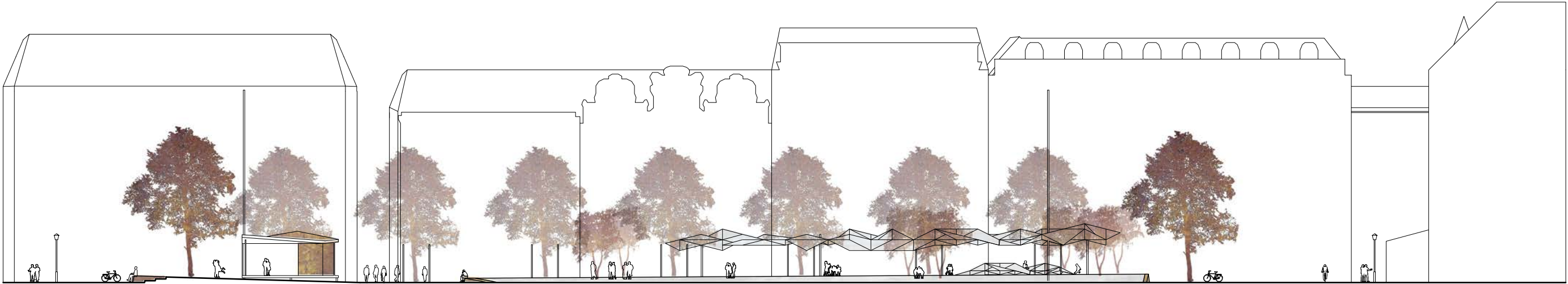
Sittmöjligheter är en av det offentliga rummets viktigaste funktioner. På Stortorget kommer det finnas en rik flora av olika möjligheter att slå sig ned för vila och betraktelse. I möbleringszonen förekommer sittvänliga soffor och papperskorgar som stämmer överens med Malmö

stads möbleringsprogram. Sittmöjligheter arrangeras även på de olika plattorna. Alla kanter till plattorna är informella sittplatser, ett sätt att maximera sittandet utan att möblera ihjäl torget. I de bästa sällena har cortenkanterna partier av uppvärmda ytor så att nyttjandegraden ökar under den kalla årstiden. I tavlians har vi en idé om friare sittmöjligheter med en för torget specialutvecklad stol kopplade till en skena. Stolar, som bör vara lätta till sin karaktär, kan flyttas runt på torget mer obehindrat. Givetvis ska man kunna ta bort stolar vid större evenemang och dylikt. Vi har sett liknande lyckade lösningar i offentliga rum bl a i Lyon, Frankrike och tror att det skulle kunna vara ett välkommet lekfullt, tillägg på Stortorget.

Torget höjdsätts med en jämn, rak och enkel höjdsättning. Idag är ytan bomberad vilket skapat problem vid arrangemang av den tillfälliga isbanan med höga sargar som följd. I förslaget kan vattnet i "tavlians" tas undan med infällda långsgående brunnar i metallbandens riktning.

Trafik

Stortorgetets fordonstrafik begränsas kraftigt i enlighet med tävlingsprogrammet. Torgets föreslagna komposition med en passepartout och en tavla skapar en enkel och logisk trafiksituation på torget. Angöring och taxi kan ske längs hela passepartouten medan parkering endast sker längs den västra kanten. Det ges utrymme för 30 kortidsparkeringar (varav två handikapp). Vi ställer dock oss frågande vilket värde dessa få parkeringar egentligen får. Risken är att torget drabbas av sökartrafik och det vore därför bättre att utesluta parkering helt på torget och bara ha angöring och lastzon i passepartouten. 260 cykelplatser är illustrerade i passepartoutens möbleringszon. En siffra som kan utökas i möbleringszoner vid behov (dock påverkar det den fria rörelsen över torget en smula). Cykeltrafik leds runt om torget, en låg kant längs möbleringszonen separerar bil- och cykeltrafik från gående.

Elevation A-A skala 1:400 (A1)

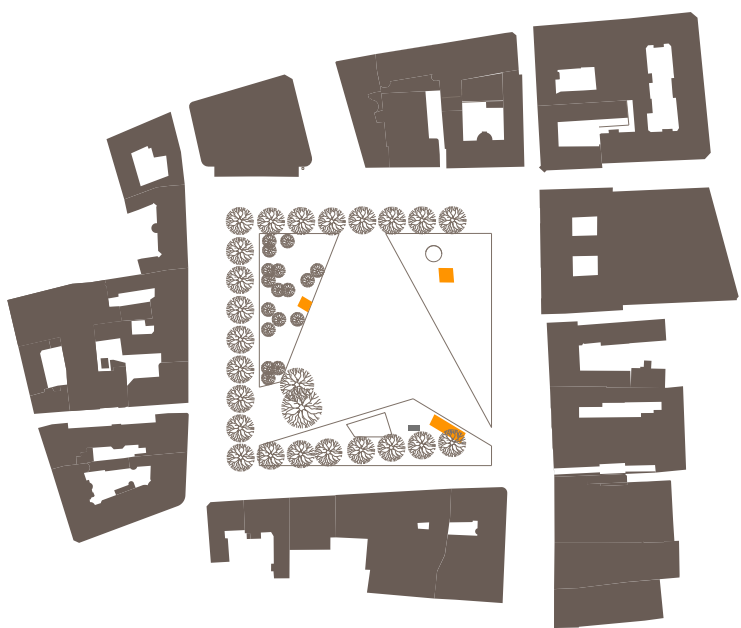
Elevation B-B skala 1:400 (A1)

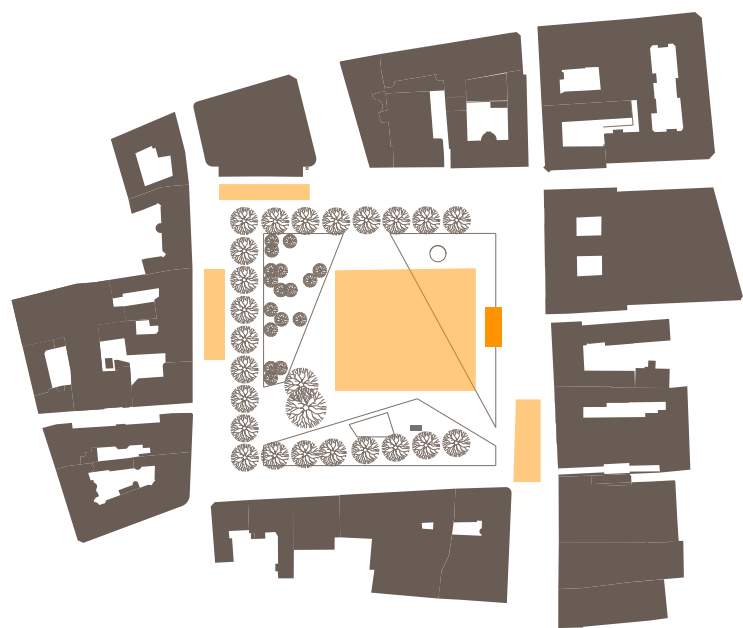
Perspektiv från Lilla Torg

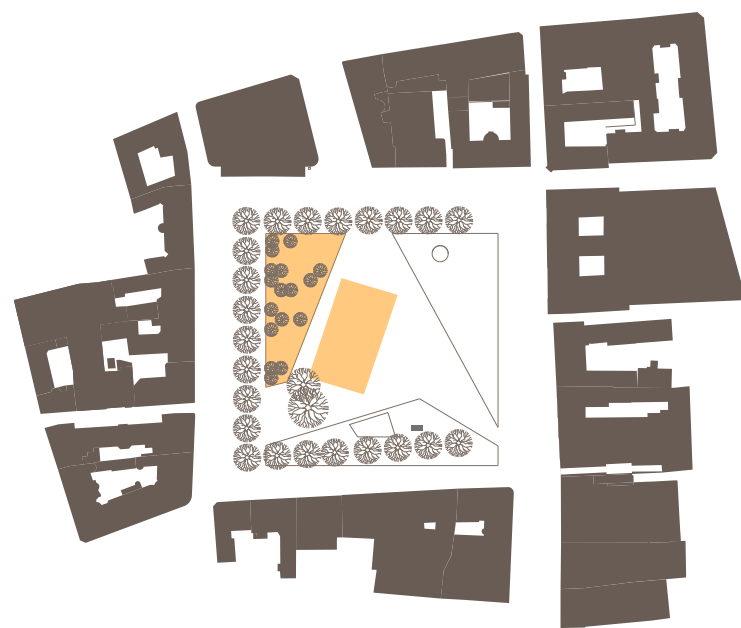
Möbleringszoner

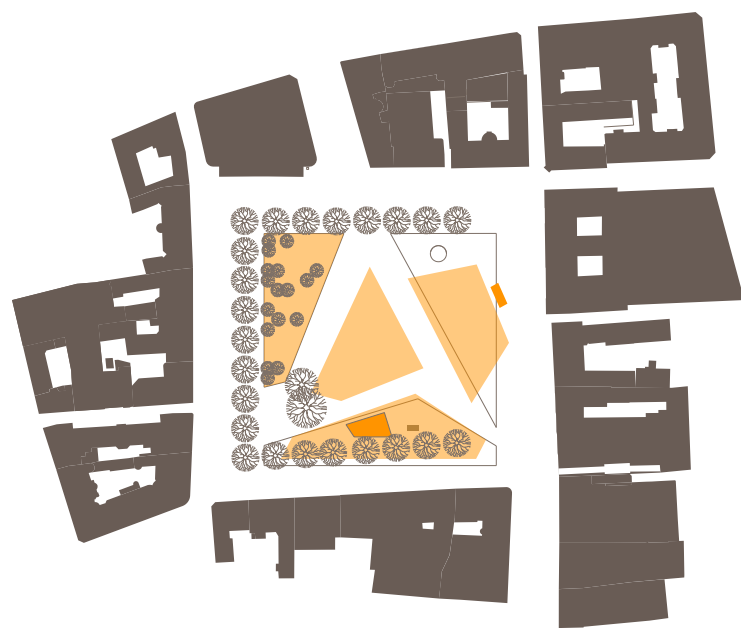
Informella scener

Malmöfestivalen / Konserter / Demonstrationer

Kräftskiva / Matfestival / Bokmarknad

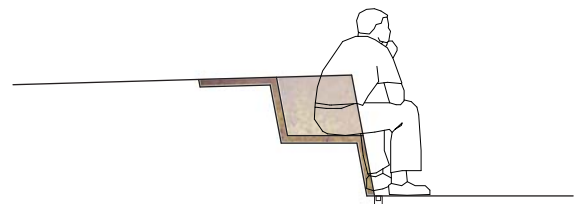
Kulturfestival

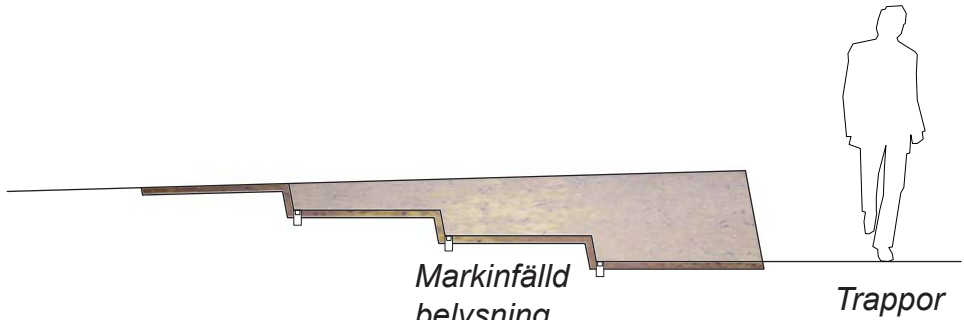
Tillfällig möblering med urnor

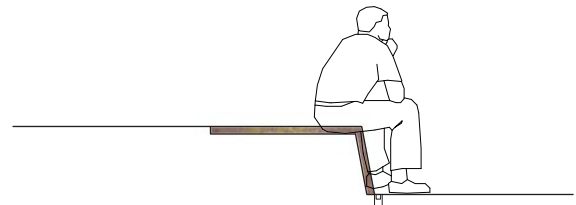
Möblering med lösa stolar

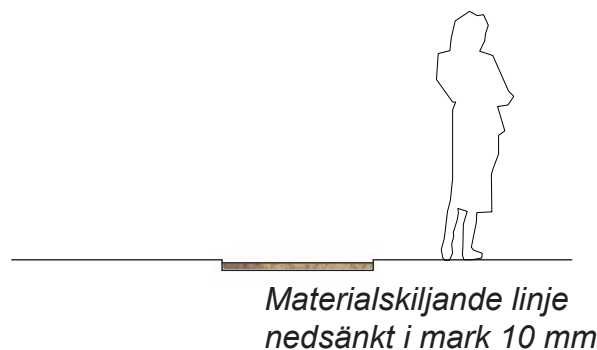
Integrerad uppvärmd sittyta

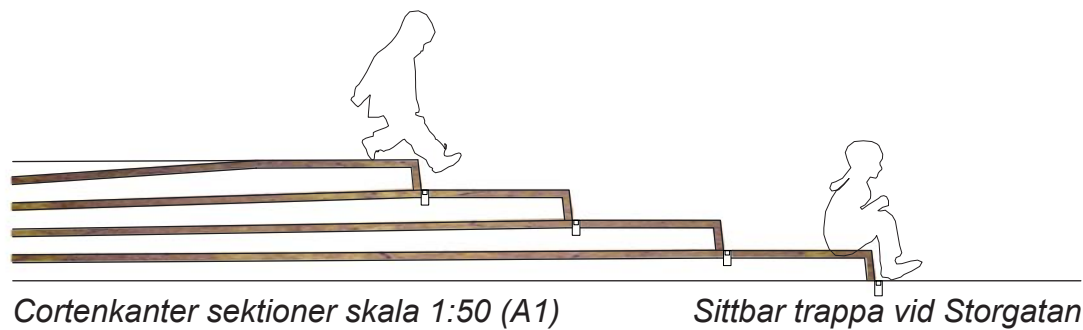
Markinfäld belysning

Sittbar kant

Materialskiljande linje nedsänkt i mark 10 mm

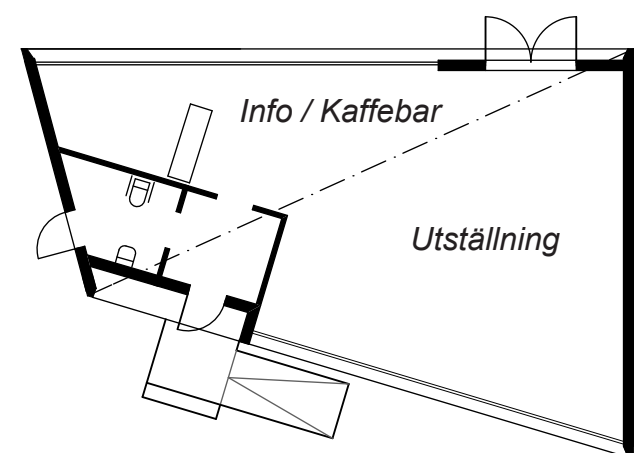

Cortenkanter sektioner skala 1:50 (A1)

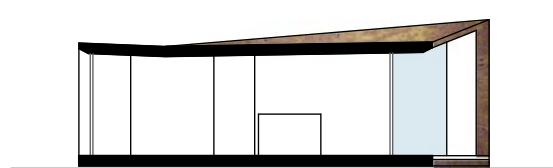
Sittbar trappa vid Storgatan

Paviljong

Den permanenta paviljongen inrymmer turistinformation, utställningsyta och en liten kaffebar. Byggnadens asymmetriska form skapas av ett corten-band som sveps och viks runt ett flexibelt utställningsrum. Gavlarna är slutna, medan långsidornas glasfasader öppnar sig mot torget i norr och mot gångstråket längs torgets sydfasader.

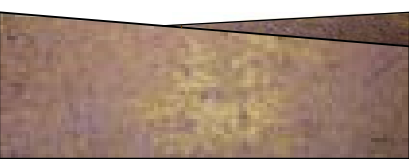
Plan
Skala 1:200 (A1)

Tvärsektion

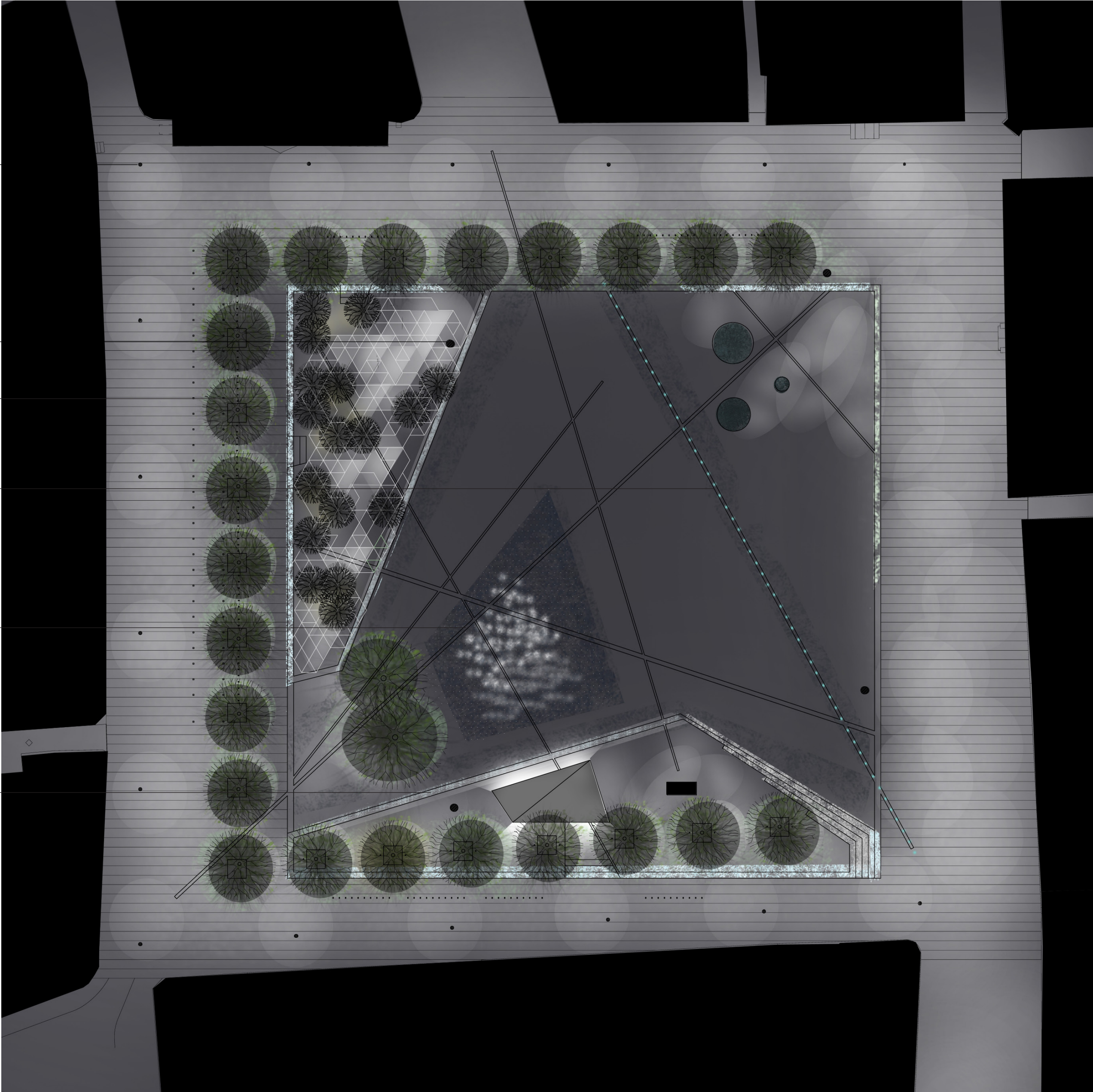

Fasad mot söder

Fasad mot öster

- Befintliga lyktor med gjutjärnsstolpar
- Multistolpe
- Stolpbelysning vid träd
- Ledstråk med diodljus
- Markinfällt diodkluster
- Markintegrerat diodljus

Belysningsplan

Belysning

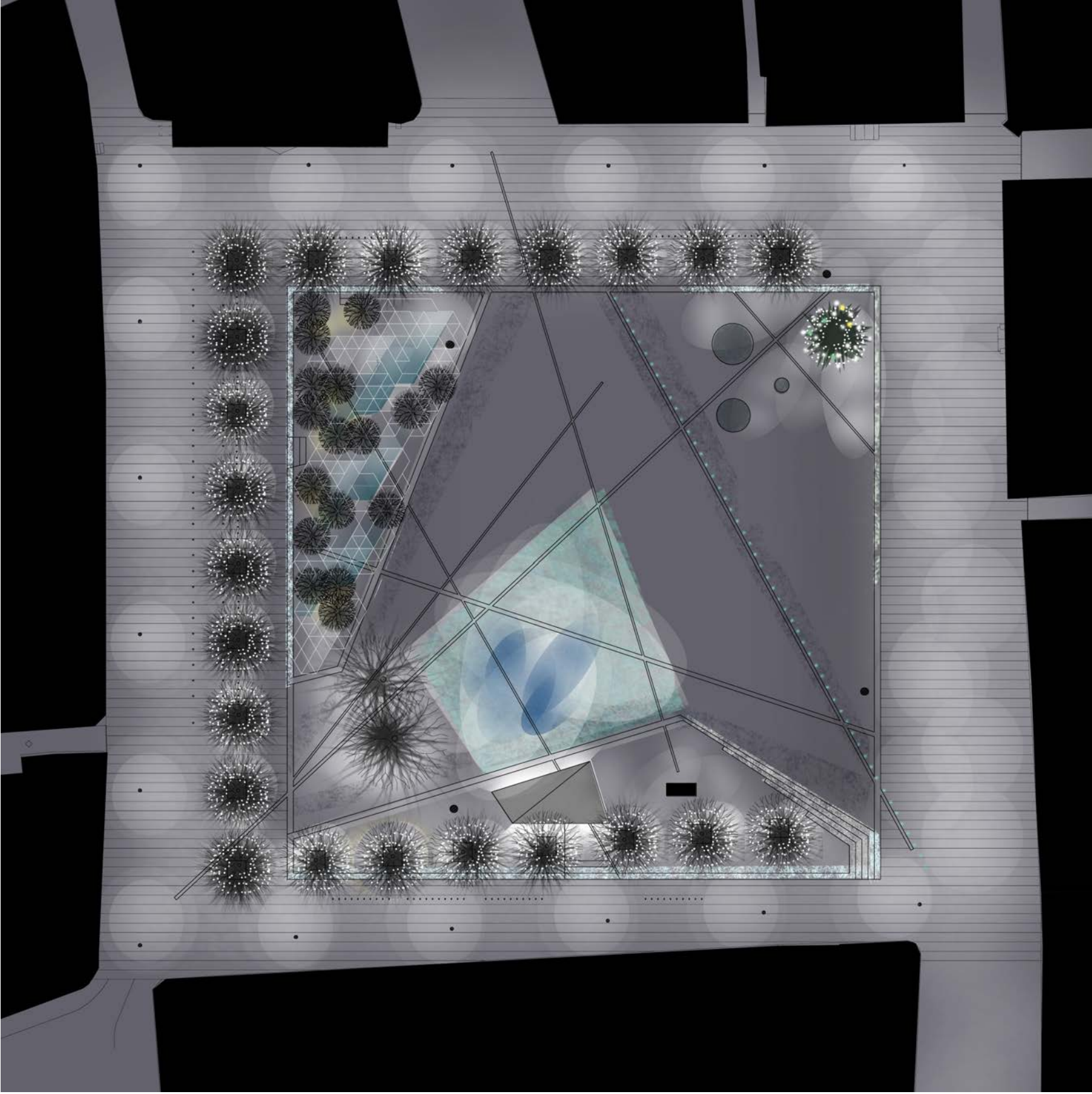
Belysningen ska ge en tydlig och visuell vägledning som underlättar orienteringen och skapar en känsla av trygghet. Den ska förstärka och iscensätta Stortorgets unika karaktär och i viss mån vara flexibel där en varierad ljusbild eftersträvas. Belysningen ska hålla hög teknisk kvalitet och vara energioptimal.

På tre sidor av passepartouten flyttas och återanvänds de befintliga klassiska lyktorna med sina gjutjärnsstolpar. Belysningen ger ett allmänljus som tillsammans med spilljus från byggnader tydliggör passepartouten och stadsrummet längs fasaderna. De befintliga stolparna med armatur kompletteras med ny tillverkade i samma stil. I klammern med plataner arrangeras stolpbelysning på vardera sidan om träden. Belysningen utgörs av en parkstolpe som både ger ljus på markytan och lätttningsljus på stammen och kronans undersida. Mellan träden bildas på så vis en tydlig rumslighet för möbleringszonerna.

För att bibehålla torgets flexibilitet placeras en ca 16 meter hög multistolpe på fyra strategiska punkter. Dessa belyser olika delar av torget. Stolparna integreras med en variation av ställbara strålkastare för ljussättning i fyra olika riktningar. Strålkastarna utförs för allmänljus, riktat accentljus och eventuellt färgat ljus för specifika tillfällen såsom isbana, konserter, julmarknad, kräftskiva m.m. Alternativt kan enklare ljusprojektioner utföras som en permanent del. T.ex. kan ett rörligt "vatten" projiceras på torget när vattenkonsten är torrlagd under vinterhalvåret. Stolparna används även för att integrera nödvändig teknik och kraftförsörjning vid tillfälliga evenemang.

De rörelser som vikingarna i tavlan bildar förstärks genom ett markintegrerat ljus som skapar en intimare atmosfär i det stora torgrummet. Ett kontinuerligt och återhållsamt diodljus bildar ett ljusband och fungerar som en visuell kompass. Linjering mellan Hamngatan och Södergatan förstärks genom ett diodljus i marken. I den upphöjda delen i väster kompletteras multistolpen med samma typ av stolpbelysning som föreslås för klammern. Belysningen arrangeras i magnoliadungarna och skapar intima ljusöar i denna delen av torget. Cafébyggnaden i väster och informations- och utställningspaviljongen i söder utförs med ett lågt kontinuerligt indirekt ljus som tydliggör byggnaderna.

Motivet med det centrala vattnet förstärks via ett markinfällt diodkluster. Dioderna skapar en visuell attraktion och fungerar även som en orienteringspunkt. Dioderna möjliggör för en varierad ljusbild med färg och rörelse som kopplas till den koreografi som råder vid tillfället.

Belysningsplan julbelysning

Ljusprojektioner på fasader

Perspektiv från Södergatan

Vatten

Vatten är ett centralt tema i förslaget och återkommer i olika varianter i tavlan. Vatten är en del av Stortorget's historiska identitet och saknas i många av de viktigare offentliga rummen i Malmö. Den stora vattnet finns centralt i motivet och består av upplevelser som skiftar i tid och efter hur torget används. Utgångsläget är en liten nedtryck kant som skapar möjligheter att alstra en spegeldamm där vattnet ligger som en tunn film över ytan (en vattenspegel som lätt kan tömmas då hela den centrala ytan behövs för aktivitet). I ytan finns munstycken och regulatorer som används för vattensprut och dimma. På vintern transformeras ytan till en temporär isbana. Vattnet beskriver på så vis en koreografi med spegeln, sprutet, dimman och den fasta formen – isen – som exponenter. Vi har

sett liknande anläggningar bl a i Bordeaux i Frankrike. De är väldigt effektfulla och passar bra in i ett offentligt rum som kräver flexibilitet. Vattnet kan även ingå som delar i olika utställningar på torget. På dimman är det möjligt att göra effektfulla projektioner nattetid, sprutet kan användas vid firanden osv. Vidare finns mindre vattenhändelser i nordost med tre cirklar där det befintliga vattenspelet är en del av denna händelse. Mellancirkeln markerar den gamla torgbrunnen och är i förslaget en svagt nedtryckt del som vid regn får samla vatten (som sedan får dunsta bort naturligt). Den minsta cirkeln är en gammal kvarnsten med ursprung på torget.

Vattenspiel

Dimma

Vattenspegel

Isbana